

Sygn. akt II W 14/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Belchatowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartłomiej Niedzielski

Protokolant: Monika Mokracz

przy udziale: -----

po rozpoznaniu na rozprawie 2 marca 2016 r.

sprawy L. M. (1) urodzonego (...) w P. syna G. i S. z d. R.

obwinionego o to, że:

w dniu 02.10.2015r. będąc właścicielem samochodu o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał Straży Miejskiej w S. osoby, której w dniu 30.07.2015 r. o godzinie 13:55 powierzył wymieniony samochód do kierowania,

tj. o czyn z art. 96 § 3 kw

1. uznaje **L. M. (1)** za winnego tego, że w dniu 02.10.2015 roku w S. wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.) nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej w S., komu powierzył w dniu 30 lipca 2015 roku o godzinie 13:55:25 w S. na ul. (...) do kierowania lub używania pojazd marki H. nr rej. (...), tj. czynu z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza **L. M. (1)** grzywnę w wysokości 400 (czterystu) złotych;

2. pobiera od L. M. (1) kwotę 40 (czterdziestu) złotych opłaty i zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (stu) złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków.

Sygn. akt II W 14/16

UZASADNIENIE

W dniu 30 lipca 2015 roku o godz. 13:55:25 radarowy przyrząd do pomiaru prędkości pojazdów o znaku fabrycznym M. 6F (nr fabr. (...) z 2007 roku produkcji), użytkowany przez Straż Miejską w S., przeprowadził na ul. (...) w S., pomiar prędkości oddalającego się pojazdu H. o nr rej. (...), który poruszał się z prędkością 73 km/h na odcinku, gdzie dozwolona prędkość wynosiła 50 km/h.

/raport zdjęcie k. 3, świadectwo legalizacji k. 2/

Samochód marki H. nr rej. (...) jest zarejestrowany na osobę L. M. (1), który figuruje w nim jako właściciel, aczkolwiek został on zakupiony przez obwinionego w trakcie trwania małżeńskiej wspólności ustawowej.

/wyjaśnienia L. M. k. 32-33/

W piśmie z 14 września 2015 r. doręczonym L. M. (1) w dniu 23 września 2015 r. obwiniony został wezwany do wskazania (w sytuacji jeżeli nie prowadził pojazdu) komu powierzył ww. pojazd w ww. czasie i miejscu do kierowania

lub używania, ewentualnie do przedstawienia dowodów na to, że pojazd był użyty wbrew woli i wiedzy obwinionego przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

/kserokopia wezwania k. 3 odw., potwierdzenie odbioru k. 4/

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, L. M. (1) i A. M. w piśmie z 28 września 2015 r. (doręczonym Straży Miejskiej w S. 2 października 2015 r.) poinformowali, że przedmiotowy pojazd wchodzi w skład wspólności małżeńskiej i z tego powodu jest swobodnie wykorzystywany przez obwinionego lub jego żonę. Nadmieniono także, że nie jest prowadzona ewidencja, kiedy i który z małżonków (w jaki dzień) korzysta z auta. W związku z tym, między innymi, obwiniony oświadczył, że nie jest w stanie wskazać, która z wchodzących w grę osób (on lub jego żona) prowadziła przedmiotowy pojazd w miejscu i czasie wskazywanym przez Straż Miejską w S.. Jednocześnie Państwo M. poprosili o przesłanie fotografii ukazującej, kto wówczas kierował autem.

/kserokopia ww. pisma z prezentatą k. 5, potwierdzenie nadania k. 16/

W toku postępowania sądowego obwiniony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że wraz z żoną jest współwłaścicielem samochodu marki H. nr rej. (...), jednakże w dowodzie rejestracyjnym figuruje jedynie jego osoba. Potwierdził, że otrzymał wezwanie od Straży Miejskiej w S. i w odpowiedzi przesłał pismo z 28 września 2015 r., w którym między innymi poprosił o przekazanie zdjęcia, żeby na jego podstawie udzielić bardziej konkretnej odpowiedzi. Autem kierował on lub jego żona, ale z uwagi na upływ czasu obwiniony nie był w stanie wskazać kto to był konkretnie. Podawał jednocześnie, że w 2015 roku wraz z żoną i synem raz był nad morzem i tego dnia, którego dotyczyło zdjęcie mogli wracać z pobytu nad nim. Ponadto, L. M. (1) podnosił, że nie prowadzi z żoną rejestru, kto prowadzi auto w danym dniu i czasie. Jeżeli otrzymaliby zdjęcie obejmujące wizerunek kierowcy to na podstawie oceny czy przedstawia ono wizerunek kobiety czy też mężczyzny byłby w stanie udzielić precyzyjnej odpowiedzi (k. 32-33).

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy doprowadził Sąd do wniosku, iż obwiniony L. M. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu.

Ustaleń faktycznych w sprawie Sąd dokonał zgodnie z treścią znajdujących się w aktach dokumentów, gdyż ich treść nie budziła wątpliwości i nie była podważana. W szczególności zaś, obwiniony nie kwestionował otrzymania zdjęcia z wezwaniem oraz potwierdził treść pisma skierowanego do Straży Miejskiej w S. w odpowiedzi.

W przypadku wyjaśnień L. M. (1) Sąd uznał je w zasadzie za polegające na prawdzie, ale z jednym małym wyjątkiem dotyczącym niepamięci tego, kto kierował samochodem w czasie wykonania zdjęcia. Z punktu widzenia bowiem doświadczenia życiowego nie sposób jest przyjąć, iż w sytuacji, gdy obwiniony w 2015 roku jeden raz wyjeżdżał nad morze z rodziną, nie był sobie w stanie przypomnieć, czy on czy żona, w drodze powrotnej prowadził(a) auto przez S., a więc miasto niezbyt oddalone od K.. W przekonaniu Sądu, tego typu stanowisko jest nieprzekonujące i stanowi przyjętą przez obwinionego linię obrony w niniejszej sprawie.

Mając na względzie dokonaną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne, Sąd przyjął, że L. M. (1) w dniu 02 października 2015 roku w S. wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.) nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej w S., komu powierzył w dniu 30 lipca 2015 roku o godzinie 13:55:25 w S. na ul. (...) do kierowania lub używania pojazd marki H. nr rej. (...).

W art. 96 § 3 kw przewidziano odpowiedzialność za wykroczenie tego, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Przepis ten sankcjonuje naruszenie obowiązku wskazania przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Z uwagi na to, że jest to wykroczenie indywidualne

jego sprawcami mogą być tylko osoby, na których ciąży prawny obowiązek. Osoby te zostały określone w art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm. – dalej w skrócie p.r.d.) w którym wymieniono właściciela i posiadacza pojazdu. Strażnicy gminni (miejscy) na podstawie art. 129b ust. 3 pkt 7 p.r.d. w zw. z art. 129b ust. 2 pkt 2 lit. a p.r.d. są upoważnieni, w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego, między innymi wobec uczestnika ruchu naruszającego przepisy o zatrzymaniu lub postoju pojazdów, do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Żądanie takie nie wiąże się z uprzednią koniecznością uruchomienia jakiegokolwiek działania przewidzianego w przepisach postępowania w sprawach o wykroczenia. Jeżeli zapytany udzieli żądanej informacji i wskaże, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie spełni prawny obowiązek. Dopiero zaś, konkretna odpowiedź osoby wyżej określonej lub jej brak skutkuje określonym działaniem straży gminnej (miejskiej) w kierunku jednego z czynów przewidzianych w kodeksie wykroczeń co do określonej osoby. Ustawodawca przewidział także możliwość niewskazania osoby kierującej lub używającej dany pojazd przez zobowiązanego jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te muszą zostać spełnione łącznie. We wszystkich innych wypadkach osoba, od której jest żądana powyższa informacja, a która jej nie udziela, popełnia czyn z art. 96 § 3 kw. Przy czym, zachowanie sprawcze wykroczenia wymienionego we wspomnianym przepisie może być popełnione poprzez działanie bądź zaniechanie, a więc może ono polegać na przykład na odmowie wskazania osoby, której został powierzony pojazd, wskazaniu osoby bądź kręgu osób w sposób uniemożliwiający ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie, udzielenie odpowiedzi wymijającej bądź zasłonięcie się niepamięcią (por. postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z 26 września 2012 r. VIII Kz 444/12 <http://bialystok.so.gov.pl/orzecznictwo.html>).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż zachowanie obwinionego wypełniło znamiona art. 96 § 3 kw. L. M. (1) był bowiem właścicielem pojazdu marki H. nr rej. (...), a więc ciążył na nim obowiązek wynikający z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.). Kierując natomiast pismo, które do Straży Miejskiej w S. wpłynęło 2 października 2015 r. udzielił odpowiedzi wymijającej wskazując alternatywnie dwie wchodzące w grę osoby. Zdaniem Sądu, tego rodzaju informacje uniemożliwiały ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie, a więc ich udzielenie nie czyniło zadość wspomnianemu obowiązkowi, co w konsekwencji oznacza, że czyn obwinionego stanowił wykroczenie z art. 96 § 3 kw. W przekonaniu Sądu nie może znaleźć aprobaty metoda postępowania obwinionego, który poprzez zasłanianie się niepamięcią i domaganie się zdjęcia obejmującego wizerunek kierowcy próbuje uchylić się od ciężącego na nim obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Obwiniony jako właściciel pojazdu w sytuacji, kiedy użytkuje auto na przemian z żoną powinien albo pamiętać, kiedy oddał pojazd do używania A. M., albo prowadzić odpowiednie zapiski, na wypadek zażądania od niego wskazania, o którym mowa w art. 78 ust. 4 p.r.d. Własne natomiast zaniedbania w tym zakresie nie mogą wyłączać de facto jego winy na gruncie art. 96 § 3 kw, zwłaszcza, że świadomość prawna L. M. (1) jako radcy prawnego wykracza ponad miarę przeciętnego obywatela i przez to obwiniony tym bardziej powinien być świadom ciężących na nim powinności nałożonych przepisami prawa i starać się im zadośćuczynić.

W przekonaniu Sądu wymierzona obwinionemu na podstawie art. 96 § 3 kw grzywna w wysokości 400 złotych odpowiada przede wszystkim stopniowi społecznej szkodliwości czynu L. M. (1). Ponadto zaś, pozwala na osiągnięcie zapobiegawczych i wychowawczych celów kary w stosunku do obwinionego, a także czyni zadość potrzebie społecznego oddziaływania.

W związku z tym, mając na uwadze:

- rodzaj i charakter naruszonego dobra, tzn. bezpieczeństwo w komunikacji;
- okoliczności popełnienia czynu, postać zamiaru i motywację sprawcy tzn. świadomość ciężących na właścicielu pojazdu obowiązków i własne zaniedbania w zakresie możliwości konkretnego wskazania na żądanie właściwego organu osoby, której powierzono pojazd;

- wagę naruszonych obowiązków, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia, tzn. udzielenie odpowiedzi alternatywnej uniemożliwiającej ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie;

- warunki osobiste i majątkowe sprawcy tzn. wysokość zarobków ((...) zł miesięcznie) i posiadany majątek (dom (...) ^(C) z działką (...), mieszkanie(...) ^(C)), samochód H. (...) z 2013 r.);

uzasadniony jest wniosek, iż stopień społecznej szkodliwości wykroczenia obwinionego jest zauważalny, a najlepiej odpowiada mu wyżej wymieniona kara grzywny, która i tak w niewielkim stopniu przekracza dolną granicę ustawowego zagrożenia.

W oparciu o art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw oraz art. 616 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 118 § 1-4 kpw Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 40 zł tytułem opłaty oraz 100 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania (por. § 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia Dz. U. Nr 118 poz. 1269).

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku z 2 marca 2016 r.